

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-730-138(23)/11/KB

Warszawa, dnia 21 grudnia 2011 r.

DECYZJA DNR-2/376/2011

Na podstawie art. 41 c ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 138, poz. 935 ze zm.)

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

umarza wszczęte z urzędu postępowanie w sprawie wprowadzenia do obrotu przez Henryka Żyto i Tadeusza Świątka, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „AKRA – DUDI” s. c. Henryk Żyto, Tadeusz Świątek w Rawiczu, zabawki „PLUSZAK” (różowa pantera), niezgodnej z zasadniczymi wymaganiami określonymi § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. z 2011 r. Nr 83, poz. 454) oraz w pkt 1.4.2 i pkt 1.4.3 załącznika Nr 1 do ww. rozporządzenia - Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa, w związku z wycofaniem wyrobu z obrotu.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej u Henryka Żyto i Tadeusza Świątka, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „AKRA – DUDI” s. c. Henryk Żyto, Tadeusz Świątek w Rawiczu, inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu, Delegatura w Lesznie, stwierdzili w ofercie m. in. zabawkę „PLUSZAK” (różowa pantera) w liczbie 14 szt.

Jak ustalono w trakcie kontroli, producentami ww. wyrobu byli Henryk Żyto i Tadeusz Świątek, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „AKRA – DUDI” s. c. Henryk Żyto, Tadeusz Świątek w Rawiczu. Jeden z kontrolowanych przedsiębiorców – Tadeusz Świątek złożył oświadczenie na piśmie, że wyrób jest gotowy i przeznaczony do wprowadzenia do obrotu.

Zabawka „PLUSZAK” (różowa pantera) to miękka pluszowa zabawka, wypchana, o wysokości ok. 540 mm wykonana z materiału włókienniczego (w trzech kolorach). Pantera posiada plastikowe oczy o średnicy ok. 20 mm oraz nos, brwi, kropki na nosie i stopach

z materiału tekstylnego pokrytego tworzywem sztucznym. Do głowy jest przymocowana pętelka o obwodzie ok. 280 mm.

Opakowanie to bezbarwna, przezroczysta torba foliowa.

Na etykiecie przyczepionej do zabawki za pomocą plastikowej żyłki znajdują się m. in. następujące informacje:

„Pluszak; Producent: PPHU „AKRA-DUDI” s. c. ul. Rzemieślnicza 8, 63-900 Rawicz;

Zgodnie z Rozporządzeniem MGPIPS z dn. 14.11.2003 r. w sprawie szczególnych wymogów bezpieczeństwa, producent zwraca uwagę, że:

- zabawka przeznaczona do użytku wewnątrz budynku,*
- zabawka nie jest przeznaczona do utrzymywania masy ciała,*
- zabawka przeznaczona dla dzieci powyżej trzech lat,*
- zabawka użytkowana pod nadzorem osoby dorosłej,*
- niebezpieczeństwo połknięcia drobnych elementów,*
- zabawka nie odpowiednia dla dzieci poniżej trzeciego roku życia,*
- produkt wykonano z atestowanych materiałów,*
- zgodność z CE; zachować etykietę.”*

Zgodnie z Klasyfikacją Zabawek – Wytycznymi Polskiego Komitetu Normalizacyjnego (PKN-CEN/CR 14379) - tablica 9, wszystkie miękkie zabawki są odpowiednie dla każdego przedziału wiekowego. Mając na uwadze, że podany wyrób jest miękką, wypchaną, pluszową zabawką, łatwą do trzymania i przytulania, należało zakwalifikować go do zabawek odpowiednich do każdego przedziału wiekowego i na zlecenie Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Poznaniu, zabawkę poddano badaniom o surowszych parametrach, tj. jako przeznaczoną dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy.

W wyniku badań laboratoryjnych (sprawozdanie z badań Nr 29/2011 z dnia 11 marca 2011 r.) przeprowadzonych przez Specjalistyczne Laboratorium Badania Zabawek w Lublinie stwierdzono, że przedmiotowa zabawka jest niezgodna z wymaganiami pkt 5.1b normy PN-EN 71-1+A9:2009 „*Bezpieczeństwo zabawek. Część 1: Właściwości mechaniczne i fizyczne*”, z uwagi na pojawienie się w wyniku badania małych elementów (oko, kropka ze stopy), które mieszczą się całkowicie w cylindrze do badania małych części, co może spowodować ich połknięcie lub wprowadzenie do jakiegokolwiek otworu w ciele małego dziecka i może stanowić ryzyko uduszenia lub udławienia. Małe dzieci mają zwyczaj wkładania przedmiotów do buzi i dlatego zabawki przeznaczone dla nich powinny być tak skonstruowane, aby nie zawierały małych elementów w celu uniknięcia uduszenia

lub udławienia się dziecka. Zabawki przeznaczone dla dzieci poniżej 36 miesięcy powinny mieć również odpowiednią wytrzymałość. Do badań pobrano próbki w ilości 2 szt. wyrobu.

Ze względu na stwierdzone niezgodności Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej w Poznaniu uznał, iż zabawka „PLUSZAK” (różowa pantera) nie spełnia wymagań określonych w § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. z 2003 r., Nr 210, poz. 2045 ze zm.) i wydał w dniu 29 marca 2011 r., na podstawie art. 40k ust. 1 ustawy o systemie oceny zgodności dwie decyzje, w których zakazał Henrykowi Żyto i Tadeuszowi Świątek, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „AKRA-DUDI” s. c. Henryk Żyto, Tadeusz Świątek w Rawiczu, dalszego przekazywania użytkownikowi, konsumentowi i dystrybutorowi, 14 sztuk zabawki „PLUSZAK” (różowa pantera).

Powyższe niezgodności uzasadniały wszczęcie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postępowania administracyjnego w sprawie wprowadzenia do obrotu wyrobu niezgodnego z zasadniczymi wymaganiami, określonymi w § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. z 2003 r., Nr 210, poz. 2045 ze zm.). Strony zostały zawiadomione o wszczęciu postępowania pismem z dnia 20 maja 2011 r. (doręczonym Henrykowi Żyto w dniu 30 maja 2011 r., a Tadeuszowi Świątkowi 4 czerwca 2011 r.).

W toku postępowania, postanowieniem z dnia 24 maja 2011 r. (doręczonym Henrykowi Żyto w dniu 30 maja 2011 r., a Tadeuszowi Świątkowi w dniu 4 lipca 2011 r.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyznaczył Tadeuszowi Świątkowi i Henrykowi Żyto termin 21 dni na usunięcie stwierdzonych niezgodności lub wycofanie wyrobu z obrotu oraz poinformował jakie dowody należy przedstawić na potwierdzenie podjętych działań.

Decyzjami z dnia 24 maja 2011 r. (DNR-2/144/2011 i DNR-2/145/2011) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postanowił przedłużyć wydany w dniu 29 marca 2011 r. przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej dla Henryka Żyto (DNR-2/144/2011) i dla Tadeusza Świątko (DNR-2/145/2011), prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „AKRA-DUDI” s. c. Henryk Żyto, Tadeusz Świątek w Rawiczu, zakaz dalszego przekazywania użytkownikowi, konsumentowi i dystrybutorowi, 14 sztuk zabawki „PLUSZAK” (różowa pantera) do czasu zakończenia postępowania w sprawie wprowadzenia do obrotu wyrobu niezgodnego z zasadniczymi

wymaganiami.

W dniu 20 lipca 2011 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek (Dz. U. Nr 83, poz. 454), zwane dalej „rozporządzeniem MG”, wdrażające do polskiego prawa postanowienia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa zabawek (Dz. Urz. UE z dnia 30 czerwca 2009 r. L 170/1) i uchylające z dniem 19 lipca 2011 r. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek. O zmianie stanu prawnego strony zostały poinformowane pismami z dnia 29 lipca 2011 r. (doręczonymi stronom 8 sierpnia 2011 r.). W pismach tych Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyjaśnił stronie, iż niezgodność polegająca na pojawieniu się w wyniku badania małych elementów, które mieszczą się całkowicie w cylindrze do badania małych części stanowi naruszenie § 8 ust. 2 rozporządzenia MG oraz pkt 1.4.2. i pkt 1.4.3. załącznika Nr 1 „Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa” do rozporządzenia MG.

Pismami z dnia 2 września 2011 r. (doręczonymi stronom w dniu 12 września 2011 r.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wezwał strony do przedstawienia wszystkich dowodów potwierdzających wycofanie ww. wyrobu z obrotu.

W dniu 13 września 2011 r. (doręczonym do UOKiK w dniu 16 września 2011 r.), strony przesłały wyjaśnienia, z których wynikało, że zabawka „PLUSZAK” („różowa pantera”) została w wyniku przeszukania policyjnego zarekwirowana, zaś Sąd uznał przypadek mienia i zarządził jego zniszczenie. Z dołączonego do pisma wyroku Sądu Rejonowego II Wydziału Karnego w Rawiczu z dnia 22 sierpnia 2011 r. wynikało, że Sąd skazał Henryka Żyto i Tadeusza Świątka oskarżonych o wprowadzenie do obrotu 16 sztuk zabawek „PLUSZAK” (różowa pantera), tj. o przestępstwo z art. 45 i 46 ustawy o systemie oceny zgodności i wymierzył karę grzywny orzekając jednocześnie przypadek dowodów rzeczowych w postaci 14 sztuk ww. wyrobu.

Pismem z dnia 7 października 2011 r. (doręczonym stronom w dniu 11 listopada 2011 r.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wezwał strony do przedstawienia dowodów wycofania wyrobu z obrotu oraz zestawienia odbiorców wyrobu z dokładnymi danymi adresowymi. Prezes UOKiK poinformował również, że przedstawiony materiał dowodowy nadesłany przez strony jest niewystarczający do zakończenia postępowania.

Pismem z dnia 17 października 2011 r. (doręczone do UOKiK w dniu 24 października 2011 r.) strony złożyły wyjaśnienia, z których wynikało, że zabawka nie została wprowadzona do

obrotu, ponieważ została zabezpieczona przez Policję, a następnie, w wyniku orzeczenia Sądu Rejonowego w Rawiczu, zniszczona. Wszystkie wyroby zostały zniszczone, zgodnie z załączonym postanowieniem o przypadku przedmiotów, w związku czym nie trafiły do sprzedaży.

W związku wyjaśnieniami strony, Prezes UOKiK zwrócił się pismem z dnia 24 listopada 2011 r. do Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z prośbą o wyjaśnienia na jakiej podstawie przyjęto, że przedmiotowa zabawka była wprowadzona do obrotu (udostępniona) w rozumieniu ustawy o systemie oceny zgodności, a także o wyjaśnienie czy zabawka była wcześniej przedmiotem sprzedaży i czy wyniki badań laboratoryjnych (Nr 29/2011 z dnia 11 marca 2011 r.) należy odnosić tylko do partii 16 sztuk, z której pobrano próbki do badań.

W odpowiedzi, Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej pismem z dnia 2 grudnia 2011 r., wyjaśnił, powołując się m. in. na oświadczenie Tadeusza Świątka z dnia 14 stycznia 2011 r., że przedmiotowa zabawka była wyrobem przygotowanym do wprowadzenia do obrotu, posiadała opakowanie z pełnym oznakowaniem, przechowywana była w magazynie wyrobów gotowych i udostępniania nabywcom do sprzedaży, co zdaniem Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, wypełniało definicję „wprowadzenia do obrotu” w rozumieniu art. 5 ust. 2 ustawy o systemie oceny zgodności. Ponadto wyjaśnił, że badania laboratoryjne (Nr 29/2011 z dnia 11 marca 2011 r.) należy odnosić do całej partii 16 sztuk, zgodnie z załączonym oświadczeniem Tadeusza Świątka z dnia 21 stycznia 2011 r. Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej oświadczył także, że nie było możliwe uzyskanie danych czy taka sama zabawka była wcześniej przedmiotem sprzedaży.

W toku postępowania strony były informowane o wynikających z art. 10 k.p.a. uprawnieniach do czynnego udziału w postępowaniu, w tym m.in. do zapoznania się z zebrany materiałem dowodowym oraz możliwością wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strony z ww. uprawnień nie skorzystały.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził co następuje:

Zgodnie z art. 5 pkt 2 ustawy o systemie oceny zgodności przez wprowadzenie do obrotu należy rozumieć udostępnienie przez producenta, jego upoważnionego przedstawiciela lub importera, nieodpłatnie albo za opłatą, po raz pierwszy na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wyrobu w celu jego używania lub dystrybucji. Zgodnie z ustaleniami kontroli, w tym oświadczeniem z dnia 14 stycznia 2011 r. strony

postępowania - Tadeusza Świątka, kwestionowana zabawka była udostępniona nabywcom, co w świetle definicji ustawowej oznacza, że była wprowadzona do obrotu.

Na podstawie art. 41a ust. 1 ustawy o systemie oceny zgodności, stroną postępowania jest osoba, która wprowadziła do obrotu lub oddała do użytku wyrób niezgodny z zasadniczymi lub innymi wymaganiami, wobec której postępowanie zostało wszczęte.

Ustalono, że Henryk Żyto i Tadeusz Świątek, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „AKRA-DUDI” s. c. Henryk Żyto, Tadeusz Świątek w Rawiczu są producentami zabawki „PLUSZAK” (różowa pantera).

Przepis art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o systemie oceny zgodności stanowi, iż wyroby wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku podlegają ocenie zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 1 ww. ustawy. W przypadku zabawek, zastosowanie miały przepisy rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 listopada 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla zabawek.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez Specjalistyczne Laboratorium Badania Zabawek w Lublinie (sprawozdanie z badań Nr 29/2011 z dnia 11 marca 2011 r.) wykazały niezgodność przedmiotowej zabawki z pkt 5.1b normy PN-EN 71-1+A9:2009 „*Bezpieczeństwo zabawek. Część 1: Właściwości mechaniczne i fizyczne*”, z uwagi na pojawienie się w wyniku badania małych elementów, które mieszczą się całkowicie w cylindrze do badania małych części, co może spowodować ich połknięcie lub wprowadzenie do jakiegokolwiek otworu w ciele małego dziecka i może stanowić ryzyko uduszenia lub udławienia.

W związku z tym za uzasadnione należy uznać wszczęcie przez Prezesa UOKiK postępowania administracyjnego przeciwko producentom – Henrykowi Żyto i Tadeuszowi Świątkowi, prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „AKRA – DUDI” s. c. Henryk Żyto, Tadeusz Świątek w Rawiczu, w sprawie wprowadzenia do obrotu zabawki „PLUSZAK” (różowa pantera), niezgodnej z zasadniczymi wymaganiami.

Zmiana stanu prawnego w zakresie wymagań bezpieczeństwa dla zabawek nie miała wpływu na istotę niezgodności. Przedmiotowa zabawka ze względu na stwierdzone w wyniku badania laboratoryjnego niezgodności polegające na pojawieniu się w wyniku badania elementów mieszczących się całkowicie w cylindrze do badania małych części, co biorąc pod uwagę zdolności dzieci poniżej 3 roku życia, może stwarzać ryzyko uduszenia lub udławienia, co stanowi obecnie

naruszenie § 8 ust. 2 rozporządzenia MG oraz pkt 1.4.2 i pkt 1.4.3 załącznika Nr 1 do rozporządzenia - Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa.

Bezspornym jest, że przedmiotowa zabawka, biorąc pod uwagę umiejętności dzieci poniżej 3 roku życia, nie spełnia zasadniczych wymagań bezpieczeństwa i zagraża zdrowiu jej użytkowników – małych dzieci. W tym okresie życia dzieci chętnie wkładają przedmioty do buzi, a połknięcie małych elementów (oka, kropki ze stopy), które z uwagi na zdolności manualne dzieci, mogą zostać odłączone od zabawki, może skutkować zadławieniem lub uduszeniem dziecka.

Przepis § 8 ust. 2 rozporządzenia MG stanowi, że podczas projektowania i produkowania zabawek powinny być uwzględnione zdolności dzieci, a tam, gdzie to właściwe, ich opiekunów, w szczególności w przypadku zabawek przeznaczonych dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy lub z innych określonych grup wiekowych.

Wskazane przepisy Załącznika Nr 1 „Szczegółowe Wymagania Bezpieczeństwa” do rozporządzenia MG stanowią:

- pkt 1.4.2, iż zabawki i ich części muszą mieć takie wymiary, aby nie stwarzać ryzyka uduszenia użytkownika poprzez odcięcie mu dopływu powietrza w wyniku wewnętrznego zatkania przez zabawki lub ich części, zaklinowane w ustach, gardle lub przy wejściu do dolnych dróg oddechowych;
- pkt 1.4.3, iż zabawki i ich części przeznaczone dla dzieci w wieku poniżej 36 miesięcy, a także wszelkie dające się odłączyć elementy tych zabawek muszą posiadać takie wymiary, aby uniemożliwić ich połknięcie lub przedostanie się do dróg oddechowych; dotyczy to także zabawek, które są przeznaczone do wkładania do ust, ich części oraz wszelkich dających się odłączyć elementów tych zabawek.

O zmianach przepisów prawa w zakresie wymagań bezpieczeństwa dla zabawek Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania.

Strony nie kwestionowały przyjętej przez organ prowadzący postępowanie kwalifikacji prawnej stwierdzonych niezgodności.

Przedstawione w toku postępowania administracyjnego dowody potwierdzające zniszczenie całej ilości kwestionowanego wyrobu przeznaczonego do wprowadzenia do obrotu, a także zapewnienie stron o niewprowadzeniu do obrotu jakichkolwiek innych sztuk przedmiotowego wyrobu, stanowią w ocenie Prezesa UOKiK podstawę do uznania, że wyrób został wycofany z obrotu.

Zgodnie z art. 41c ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oceny zgodności, organ prowadzący postępowanie wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeżeli stwierdzi, że wyrób został wycofany z obrotu.

W tym stanie rzeczy postanowiono, jak w sentencji.

Pouczenie

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 129 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), w związku z art. 43b ustawy o systemie oceny zgodności, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Otrzymują:

1. Henryk Żyto
Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe
„AKRA-DUDI” s. c.
Henryk Żyto, Tadeusz Świątek
Masłowo
Ul. Śląska 52
63-900 Rawicz
2. Tadeusz Świątek
Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Uslugowe
„AKRA-DUDI” s. c.
Henryk Żyto, Tadeusz Świątek
Ul. Rzemieślnicza 8
63-900 Rawicz

Do wiadomości:

1. Wojewódzki Inspektorat Inspekcji Handlowej w Poznaniu
(D/LE.NU.4-42-12/11, D/LE.NU.4-42-12/11)
2. a/a

z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Zastępcą Dyrektora
Departamentu Nadzoru Rynku
Jadwiga Gunerka